

EUROOPAN KANSALAISET JA HENKINEN OMAISUUS: KÄSITYS, TUNTEMUS JA KÄYTTÄYTYMINEN – 2020

TIIVISTELMÄ

MARRASKUU 2020

EUROOPAN KANSALAISET JA HENKINEN OMAISUUS: KÄSITYS, TUNTEMUS JA KÄYTTÄYTYMINEN 2020

TIIVISTELMÄ

MARRASKUU 2020

Sisällysluettelo

Alkusanat.....	4
Tiivistelmä	5
Henkinen omaisuus – Tuntemus ja näkemykset.....	5
Väärennetyt tuotteet – Näkemykset ja käyttö	6
Oikeuksia loukkaava verkkosisältö – Näkemykset ja käyttö.....	9

ALKUSANAT

Tämä ajantasaistettu laaja tutkimus siitä, kuinka EU:n kansalaiset käsittävät teollis- ja tekijänoikeudet, on ainutlaatuinen etenemissuunnitelma kaikille EU:n jäsenvaltioille väärentämistä ja piratismia koskevien asenteiden ja käyttäytymisen huomioon ottamisessa.

Tästä aiheesta toteutetussa kolmannessa tutkimuksessa näkyy nyt asteittainen mutta rohkaiseva ymmärryksen ja asenteiden muutos verrattuna aiempiin tutkimuksiin, jotka Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto julkaisi vuosina 2013 ja 2017.

Aiempien tutkimusten tapaan tämä EU:n laajuinen tutkimus vahvistaa, että kansalaisista suurimman osan mielestä on tärkeää, että aikaansa ja varojaan innovointiin käyttävien oikeuksia suojellaan ja että he saavat työstään palkkaa.

Tällä kertaa taiteilijoiden ja luovan työn tekijöiden kunnioituksen havaittiin kasvaneen erityisen paljon. Ihmiset ovat myös vähitellen alkaneet sanoa, että heillä on parempi ymmärrys teollis- ja tekijänoikeuksista. Tämä on tärkeä tulos, sillä näytön mukaan kyseisiä oikeuksia ymmärtävät eivät kovin todennäköisesti riko niitä tahallaan.

Väärennösten tahallinen ostaminen on laskenut hieman – 7 prosentista 5 prosenttiin – ja tahallinen piratismi 10 prosentista 8 prosenttiin. Nuoret ovat edelleen suurin ryhmä, joka ostaa väärennöksiä ja lataa teoksia laittomasti. Työtä on siis vielä tehtävänä erityisesti siksi, että kyseiseen ryhmään kuuluvat ovat suurimpia internetin käyttäjiä. Samalla kehityssuunta, jossa väärennösten ostamista pidetään ihmisten imagolle haitallisena, kasvaa edelleen – 12 prosentista 17 prosenttiin tässä tutkimuksessa.

Vaikka tutkimuksessa ei tarkastella sitä, miksi väärennöksiin suhtaudutaan nyt aiempaa kielteisemmin, tätä kehityssuuntaa vahvistaa todennäköisesti väärennettyjen lääkkeiden ja henkilösuojainten julkinen vastustus covid-19-kriisin aikana.

Verkosta lataamisen osalta ihmiset ovat nyt halukkaampia maksamaan laillisesta sisällöstä etenkin, jos se on saatavilla kohtuulliseen hintaan. Osa tästä muutoksesta saattaa liittyä laillisten lähteiden saatavuuden kasvuun. Ihmiset maksavat enemmän laillisesta sisällöstä, kun laatu ja monipuolisuus parantuvat. He myös tarkastavat entistä useammin, ovatko heidän käyttämänsä sivustot laillisia vai eivät.

Näitä muutoksia ja niiden taustalla olevia syitä kannattaa tutkia tarkkaan, ja tämä ajantasaistettu raportti on edelleen tärkeä lähde tutkijoille, teollis- ja tekijänoikeusalan ammattilaisille sekä päätöksentekijöille.

Yksityiskohtaiset tiedot auttavat kansallisen tason sidosryhmiä torjumaan teollis- ja tekijänoikeuksiin liittyviä rikoksia sekä tarjoavat Euroopan unionin teollisuusoikeuksien virastolle – ja EU:ssa yleisesti – vertailukohdan tulevien yleisön tietoisuuden lisäämistä koskevien strategioiden laatimiselle.

TIIVISTELMÄ

Tässä raportissa esitetään vuonna 2020 toteutetun tutkimuksen ”Euroopan kansalaiset ja henkinen omaisuus: käsitys, tuntemus ja käyttäytyminen” (vuoden 2020 henkisen omaisuuden käsitystä koskeva tutkimus) tulokset. Tämän tutkimuksen yleisenä tavoitteena on kerätä tietoa eurooppalaisten asenteista henkiseen omaisuuteen, kyseisten oikeuksien kunnioittamisen asteesta ja siitä, mikä käsitys heillä on henkisestä omaisuudesta yleisesti. Tarkemmin sanoen tutkimusta käytetään yleisen mielipiteen seurantavälineenä seuraavien seikkojen osalta:

- 1) yleinen tietämys ja käsitys henkisestä omaisuudesta
- 2) tietoisuus henkisen omaisuuden arvosta ja rikkomusten aiheuttamasta vahingosta
- 3) väärennetyt tuotteet ja oikeuksia loukkaava verkkosisältö sekä syyt niiden ostamiseen tai käyttämiseen (tai ostamatta tai käyttämättä jättämiseen)
- 4) laillisen verkkosisällön tarjonnan saatavuus ja laatu Euroopan unionin (EU) ja kansallisella tasolla.

Vähintään 15-vuotiaille EU:n jäsenvaltioiden kansalaisille tehtiin yhteensä 25 636 haastattelua. Kysely oli suurelta osin samanlainen kuin aiempi tutkimus, jotta tuloksia voitiin vertailla. Kyselyyn tehtiin joitakin muutoksia, jotta käsityksen ja käyttäytymisen suhteita voitiin tutkia tarkemmin.

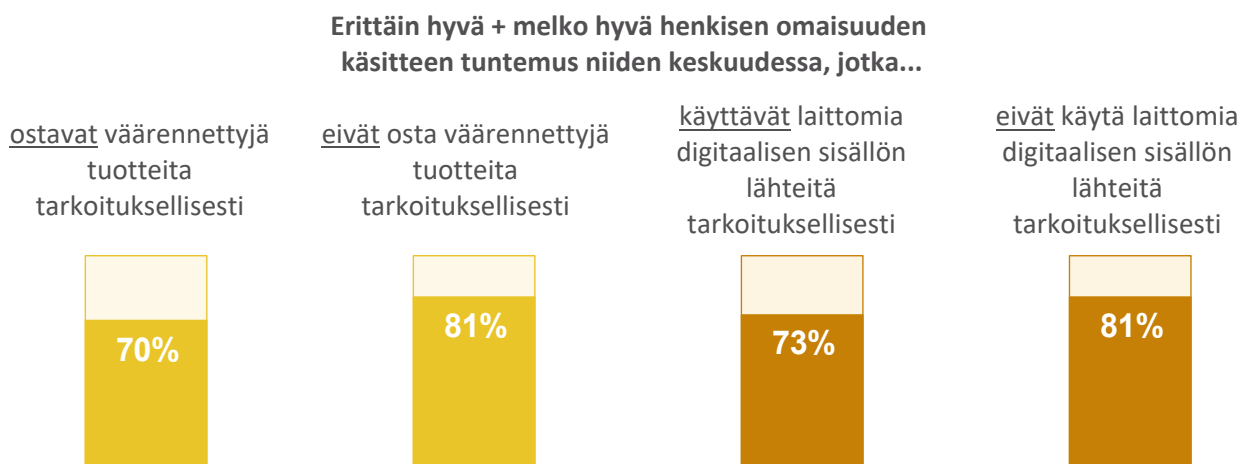
HENKINEN OMAISUUS – TUNTEMUS JA NÄKEMYKSET

Henkisen omaisuuden käsitteen tuntemus on korkealla tasolla. Niillä, jotka eivät riko teollis- ja tekijänoikeuksia, on todennäköisemmin erittäin tai melko hyvä tuntemus käsitteestä kuin niillä, jotka toiminnallaan rikkovat näitä oikeuksia.

Henkisen omaisuuden käsitteen subjektiivinen tuntemus on edelleen korkealla tasolla eli 80 prosenttia (+2 prosenttiyksikköä verrattuna vuoden 2017 tutkimukseen), vaikka se vaihtelee huomattavasti maittain. Kuten kahdessa aiemmassa tutkimuksessa, nuorimpien vastaajien henkisen omaisuuden subjektiivinen tuntemus on heikompi kuin vanhemmilla ikäryhmillä (71 prosenttia).

Henkisen omaisuuden tuntemus on huomattavasti alle keskiarvon niiden keskuudessa, jotka tarkoituksellisesti ostivat väärennetyjä tuotteita (70 prosenttia) tai käyttivät oikeuksia loukkaavaa verkkosisältöä (73 prosenttia), mikä viittaa siihen, että henkistä omaisuutta heikosti tuntevat rikkovat sen suojaa todennäköisemmin.

Henkisen omaisuuden käsitteen tuntemus ja sitä koskevien oikeuksien rikkominen

Lähes kaikki eurooppalaiset tunnustavat henkisen omaisuuden suojan merkityksen aivan kuten vuonna 2017, vaikka harvat kokevat kaltaistensa henkilöiden hyötyvän siitä. Vaikka henkisen omaisuuden suojan voidaan katsoa hyödyttävän enimmäkseen kuuluisia esiintyviä taiteilijoita ja suuria yrityksiä, sellaisten henkilöiden määrä on kaksinkertaistunut, jotka uskovat henkisen omaisuuden suojasta olevan eniten hyötyä taiteellisen sisällön tekijöille.

Henkisen omaisuuden suojan merkitys tunnustetaan eri puolilla Eurooppaa. Yleisesti (98 prosenttia) pidetään tärkeänä, että keksijät, luovan työn tekijät ja taiteilijat voivat suojella oikeuksiaan ja saada palkkaa työstään. Tulos oli samankaltainen aiemmassa tutkimuksessa (97 prosenttia). Myöskään näkemys henkisen omaisuuden asemasta talouden vakauden varmistamisessa ei ole muuttunut: 73 prosenttia on samaa mieltä siitä, että henkisen omaisuuden suojan puuttuminen johtaisi talouden kaaokseen.

Vaikka käsitys henkisen omaisuuden suojan merkityksestä voi olla korkea, harvat eurooppalaiset (4 prosenttia) katsovat, että henkinen omaisuus hyödyttää pääasiassa heidän itsensä kaltaisia ihmisiä. Monet katsovat edelleen, että henkisestä omaisuudesta on pääasiassa hyötyä ”eliitille”, kuten kuuluisille taiteilijoille ja suurille yrityksille, vaikka käsitys suurten yritysten hyötymisestä onkin laskenut 9 prosenttiyksikköä viime tutkimuksesta.

Niiden eurooppalaisten osuus, joiden mielestä henkisestä omaisuudesta on eniten hyötyä taiteellisen sisällön tekijöille, on lisäksi kaksinkertaistunut 10 prosentista vuonna 2017 20 prosenttiin vuonna 2020. On kuitenkin syytä korostaa, että tähän kysymyskohtaan lisättiin vuonna 2020 kaksi uutta luokkaa (”kirjailijat/kirjoittajat” ja ”elokuvantekijät”). Lähes kukaan ei ollut sitä mieltä, että kukaan ei hyödy henkisestä omaisuudesta (2 prosenttia).

Kuka hyötyy eniten henkisen omaisuuden suojasta? ⁽¹⁾

Kuuluisat esiintyvät taiteilijat	21 % (0)
Taiteellisen sisällön tekijät	20 % (+10)
Suuret yritykset	15 % (-9)
Itseni kaltaiset kuluttajat	4 % (-1)

VÄÄRENNETYT TUOTTEET – NÄKEMYKSET JA KÄYTTÖ

Enemmistö katsoo, että väärennöksillä on kielteinen vaikutus talouteen liiketoiminnan ja työpaikkojen osalta.

Eurooppalaiset ovat yleisesti tietoisia väärennetyjen tuotteiden kielteisistä vaikutuksista talouteen sekä terveyteen ja turvallisuuteen. Taloudellinen peruste väärennösten ostamatta jättämiselle on edelleen tärkein – 83 prosenttia vuonna 2020 on samaa mieltä siitä, että väärennetyjen tuotteiden ostaminen tuhoaa yrityksiä ja työpaikkoja.

Perustelut, joita käytetään pyrittäessä tekemään väärennetyjen tuotteiden ostamisesta hyväksyttävää, tuomitaan edelleen.

⁽¹⁾ Lähde: Q2: Kuka sinun mielestäsi hyötyy eniten henkisen omaisuuden suojasta? (Haastatteluja yhteensä: n= 25 636). KEHITYSSUUNTAUKSYSYMYS.

Kuten vuonna 2017, useimmat eurooppalaiset eivät hyväksy perusteita, joilla väärennettyjen tuotteiden ostaminen perustellaan. Vain pieni vähemmistö EU:n kansalaisista katsoo, että väärennettyjen tuotteiden ostamiselle on päteviä syitä. Esimerkiksi vain 15 prosenttia eurooppalaisista on täysin tai lähes samaa mieltä siitä, että väärennettyjen luksustuotteiden ostaminen on hyväksyttävää. Tämä väärennettyjen tuotteiden ostamisen paheksunta on lisääntynyt jonkin verran viime tutkimuksesta.

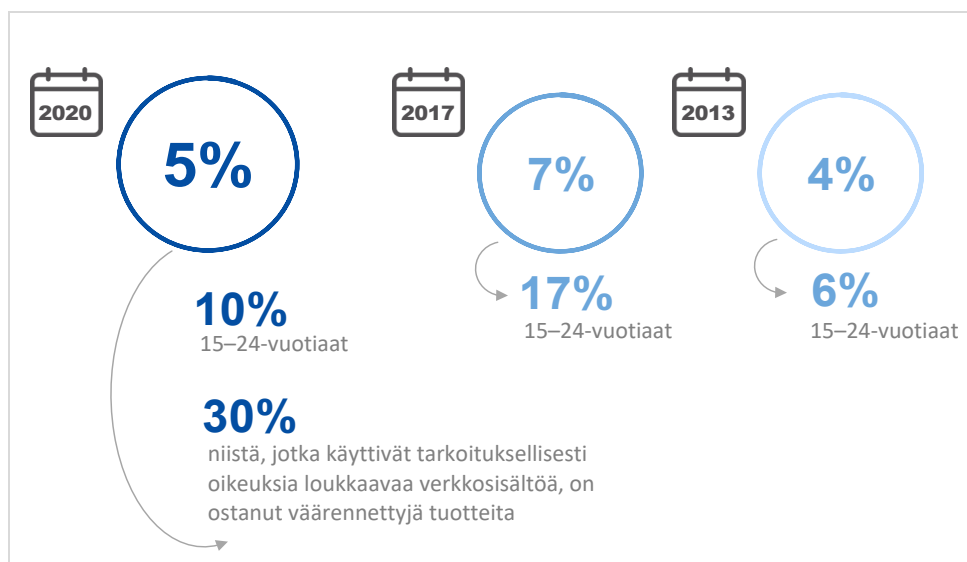
Väärennosten ostamista ei kuitenkaan paheksuta samalla tavalla kaikissa väestöryhmissä. Nuoret (alle 24-vuotiaat) hyväksyvät todennäköisemmin väärennetyjen tuotteiden ostamiseen käytetyt perustelut. Näistä nuorista 30 prosenttia on samaa mieltä tai lähes samaa mieltä siitä, että väärennetyjen luksustuotteiden ostaminen on hyväksyttävää. Tämä määrä on kaksinkertainen kuin EU:n väestön keskiarvoon nähden. Kyseisestä väestöryhmästä 37 prosenttia katsoo, että väärennosten ostaminen on hyväksyttävää, jos alkuperäistuotteen hinta on liian korkea. Vastaava osuus kaikkien tutkimukseen osallistuneiden keskuudessa oli 24 prosenttia.

Harva myöntää ostavansa tarkoituksellisesti väärennettyjä tuotteita, mikä vastaa myös vuoden 2013 tuloksia. Ne, jotka ovat ostaneet väärennöksiä, ovat paljon todennäköisemmin samaa mieltä niiden väittämien kanssa, joilla sen perustellaan olevan hyväksyttävää.

Ilmoitettu väärennosten ostosmäärä on pieni. Niiden eurooppalaisten osuus, jotka myöntävät tarkoituksellisesti ostaneensa väärennettyjä tuotteita 12 viime kuukauden aikana, on vähentynyt hieman (7 prosentista vuonna 2017 5 prosenttiin vuonna 2020). Tämä vastaa enemmän vuoden 2013 havaintoja (4 prosenttia).

Kuten aiemmassa tutkimuksessa, nuoret myöntävät todennäköisemmin ostaneensa tarkoituksellisesti väärennöksiä: 15–24-vuotiaista 10 prosenttia myönsi tehneensä niin, mikä on kaksinkertainen osuus EU:n keskiarvoon verrattuna. Väärennosten ostaminen ja oikeuksia loukkaavan verkkosisällön käyttö liittyvät toisiinsa: 30 prosenttia niistä, jotka käyttivät tarkoituksellisesti oikeuksia loukkaavaa verkkosisältöä, on ostanut väärennettyjä tuotteita.

Väärennettyjen tuotteiden ostaminen tarkoituksellisesti ⁽²⁾

⁽²⁾ Lähde: Q4a: Mitä seuraavista olet tehnyt 12 viime kuukauden aikana? - Ostin väärennettyjä tuotteita tarkoituksellisesti (Haastatteluja yhteensä: n= 25 636). KEHITYSSUUNTAUKSYSYMYS.

Ne, jotka myöntävät tarkoituksellisesti ostaneensa väärennöksiä, ilmoittavat todennäköisesti, että se voidaan perustella. Kaksi kolmasosaa (64 prosenttia) niistä, jotka sanovat ostaneensa väärennöksiä tarkoituksellisesti, pitää sitä hyväksyttävänä, jos aidon alkuperäistuotteen tuotteen hinta on liian korkea. Vain hieman pienempi määrä (58 prosenttia) niistä, jotka ostivat väärennöksiä tarkoituksellisesti, pitää sitä hyväksyttävänä, jos alkuperäistuote ei ole (tai ei vielä ole) saatavilla ostajan kotimaassa.

Aivan kuten viime tutkimuksessa huomattava vähemmistö on pohtinut, onko jokin heidän ostamansa tuote ollut aito vai väärennös. Niiden osuus, jotka ostivat väärennettyjä tuotteita, koska heitä oli johdettu harhaan, on edelleen pieni.

Kolmasosa eurooppalaisista (33 prosenttia) on pohtinut 12 viime kuukauden aikana, onko heidän ostamansa tuote aito vai ei. Osuus on laskenut 37 prosentista vuonna 2017. Noin yhtä kymmenestä (9 prosenttia) harhautettiin ostamaan väärennöksiä edellisenä vuonna, ja kyseinen luku on pysynyt lähes muuttumattomana vuodesta 2017 (-1 prosenttiyksikkö). Nuoret ovat havaittavasti yliedustettuina niiden keskuudessa, jotka ostivat väärennöksiä sen vuoksi, että heitä oli johdettu harhaan. Heidän osuutensa oli 12 prosenttia verrattuna 9 prosentin keskiarvoon.

Hinnalla on väliä, mutta sen merkitys väärennosten ostamisen lopettamisen syynä on vähentynyt. Maineeseen vahingoittuminen on suurempi pelote aiempaan tutkimukseen verrattuna.

Edullisten aitojen tuotteiden saataville tuomista pidetään yhä tärkeimpänä tekijänä, joka saisi väärennettyjen tuotteiden käyttäjät lopettamaan väärennosten hankkimisen. Noin puolet (52 prosenttia) väärennöksiä ostavista henkilöistä sanoo, että riittävä edullisten aitojen tuotteiden saatavuus saisi heidät lopettamaan väärennosten ostamisen. Vuoteen 2017 verrattuna edullisten tuotteiden saatavuus on nyt absoluuttisesti katsottuna vähemmän tärkeä vaikutin sille, että ihmiset lopettaisivat väärennettyjen tuotteiden ostamisen (-10 prosenttiyksikköä), vaikka se onkin edelleen tämän osalta tärkein tekijä. Tämä pätee eri sosiaali- ja väestöryhmiin. Rangaistuksen riski on tärkeä tekijä nuorille väärennosten ostamisen lopettamisessa: 46 prosenttia 15–24-vuotiaista, jotka ostivat väärennöksiä, mainitsi kyseisen tekijän.

Maineen vahingoittuminen on nyt pakottavampi syy verrattuna vuoteen 2017. Useammat vastaajat (17 prosenttia; +5 prosenttiyksikköä), jotka ovat tarkoituksellisesti ostaneet väärennöksiä, toteavat, että heidän imagolleen aiheutuva haitta saisi heidät lopettamaan väärennosten ostamisen.

Edullisuus on myös syynä päätökselle olla ostamatta väärennöksiä. Kuitenkin niitä, jotka eivät tarkoituksellisesti osta väärennettyjä tuotteita, ohjaa enemmän heidän ymmärtämyksensä haitasta, joka aiheutuu tuottajille, työpaikoille ja taloudelle, verrattuna niihin, jotka ovat ostaneet väärennöksiä.

Tässä tutkimuksessa niiltä, jotka vastasivat, etteivät he olleet ostaneet tarkoituksellisesti väärennettyjä tuotteita 12 viime kuukauden aikana, kysyttiin ensimmäistä kertaa pääasiallisia syitä sille, miksi he eivät tehneet niin. Edullisten alkuperäistuotteiden saatavuus oli vastaajien keskuudessa pääsiallinen syy olla ostamatta väärennöksiä. Kuitenkin verrattuna niihin, jotka ostivat väärennöksiä tarkoituksellisesti, ne, jotka eivät tehneet niin, ovat huomattavasti todennäköisemmin jättäneet ostamatta väärennöksiä, koska he ymmärtävät tuottajille, työpaikoille ja taloudelle aiheutuvan haitan. 48 prosenttia ja 41 prosenttia niistä, jotka eivät ostaneet väärennöksiä, mainitsivat näiden olevan tärkeimpiä syitä verrattuna 24 prosenttiin niistä, jotka ostivat väärennöksiä. Tämä viittaa siihen, että tietoisuus kielteisistä vaikutuksista liittyy väärennettyjen tuotteiden ostamiseen (tai ostamatta jättämiseen).

Huonoilla henkilökohtaisilla kokemuksilla väärennosten ostamisesta näyttää olevan vaikutusta nuoriin. Nuoret, jotka **eivät** ostaneet väärennettyjä tuotteita tarkoituksellisesti 12 viime kuukauden aikana, yleensä välttivät väärennöksiä, koska heillä oli aiempia huonoja henkilökohtaisia kokemuksia niiden ostamisesta. 31 prosenttia 15–24-vuotiaista mainitsi tämän tekijän verrattuna 23 prosenttiin kaikista vastaajista. Samanaikaisesti nuoremmat vastaajat mainitsevat vähemmän todennäköisesti, että he eivät osta väärennöksiä, koska he ymmärtävät siitä tuottajille, työpaikoille ja taloudelle aiheutuvan haitan.

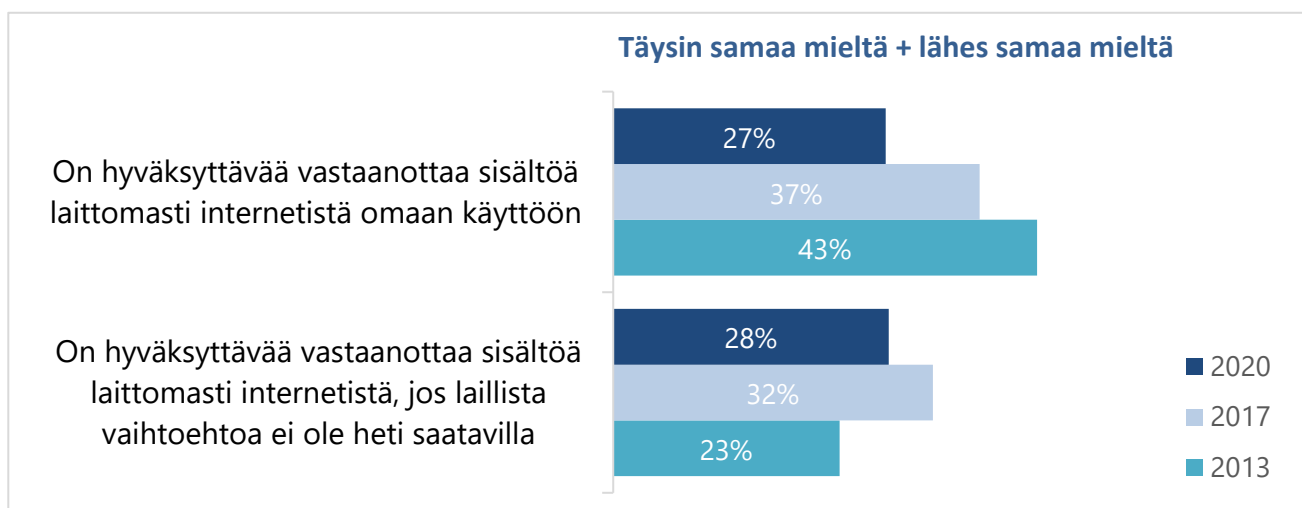
(42 prosenttia ja 34 prosenttia 15–24-vuotiaista mainitsi tämän tärkeimpänä syynä olla ostamatta väärennöksiä).

OIKEUKSIA LOUKKAAVA VERKKOSISÄLTÖ – NÄKEMYKSET JA KÄYTTÖ

Laittomien lähteiden käytön hyväksyminen digitaalisen sisällön hankkimiseksi henkilökohtaiseen käyttöön on jyrkässä laskussa. Kuitenkin niiden osuus, jotka pitävät laittomien lähteiden käyttöä hyväksyttävänä, jos laillista vaihtoehtoa ei ole, pysyy vakaana.

Oikeuksia loukkaavan verkkosisällön käyttö katsotaan yhä harvemmin hyväksyttäväksi. Vuoden 2017 vähäisen laskun jälkeen tässä tutkimuksessa havaittiin 15 prosenttiyksikön kokonaispudotus vuodesta 2013 niiden ihmisten osuudessa EU:ssa, jotka katsovat, että on hyväksyttävää hankkia verkkosisältöä laittomasti henkilökohtaiseen käyttöön. Samanaikaisesti 28 prosenttia on sitä mieltä, että verkkosisällön vastaanottaminen laittomista lähteistä on hyväksyttävää, jos laillista vaihtoehtoa ei ole saatavilla.

Asenne oikeuksia loukkaavaa verkkosisältöä kohtaan ⁽³⁾

Verkkosisällön tyypistä riippumatta laillisen tarjonnan tuntemus on huomattavasti korkeampi vuonna 2020 kolmen vuoden takaiseen verrattuna.

Yli kaksi kolmasosaa eurooppalaisista on tietoinen elokuvien, musiikin ja TV-sarjojen (verkkosisältöluokkia) laillisen tarjonnan saatavuudesta. Nuoremmilla väestöryhmillä on paras tietämys musiikin, elokuvien, TV-sarjojen ja videopelien laillisesta tarjonnasta.

Laillisten lähteiden suosiminen kasvaa edelleen, jos kyseiset lailliset vaihtoehdot ovat edullisia. Lisäksi laillisissa palveluissa tarjotun sisällön laadun ja monipuolisuuden nähdään enenevässä määrin olevan parempia kuin laittomissa lähteissä.

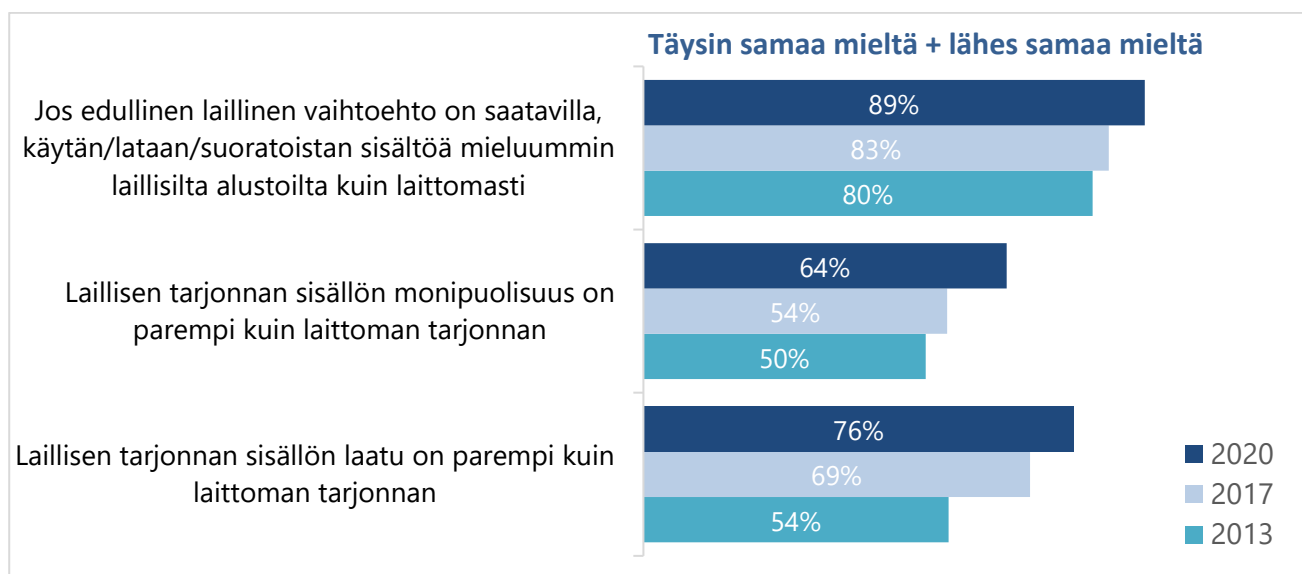
Eurooppalaiset suosivat selkeästi laillista verkkosisältöä, jos se on kohtuuhintaista. Selvä enemmistö (89 prosenttia) on täysin samaa mieltä tai lähes samaa mieltä seuraavan väittämän kanssa: "Jos edullinen laillinen vaihtoehto on saatavilla, käytän/lataan/suoratoistan sisältöä mieluummin laillisilta alustoilta kuin laittomasti".

⁽³⁾ Lähde: Q3: Kerro, oletko täysin samaa mieltä, lähes samaa mieltä, samaa mieltä, lähes eri mieltä tai täysin eri mieltä seuraavien väittämien kanssa: (Haastatteluja yhteensä: n= 25 636). KEHITYSSUUNTAUKSYSYMYS.

Myös laillisissa palveluissa tarjotun sisällön laatua ja monipuolisuutta koskevat näkemykset ovat myönteisiä. Etenkin yli kolme neljäsosaa (76 prosenttia) on täysin samaa mieltä tai lähes samaa mieltä siitä, että laillisissa palveluissa tarjotun sisällön laatu on parempaa kuin laittomissa lähteissä tarjotun sisällön. Tätä aihetta käsittelevästä ensimmäisestä tutkimuksesta vuodelta 2013 niiden osuus on kasvanut huomattavasti, jotka ovat samaa mieltä siitä, että laillisten palvelujen laatu on parempaa laittomiin lähteisiin verrattuna.

Laillisia lähteitä, jos ne ovat edullisia, mieluummin käyttävien osuus on myös kasvanut vuosien kuluessa 9 prosenttiyksiköllä. Vaikka edullisen vaihtoehdon saatavuus on edelleen tärkein peruste laillisten vaihtoehtojen valitsemiseksi, tämän väittämän kanssa samaa mieltä olevien määrä ei ole kasvanut vuodesta 2013 yhtä jyrkästi kuin niiden osuus, joiden mielestä laillisissa palveluissa tarjotun sisällön laatu (+22 prosenttiyksikköä) ja monipuolisuus (+14 prosenttiyksikköä) on parempaa kuin laittomissa lähteissä tarjotun sisällön.

Näkemykset laillisesta tarjonnasta, kehityssuunta vuodesta 2013 ⁽⁴⁾

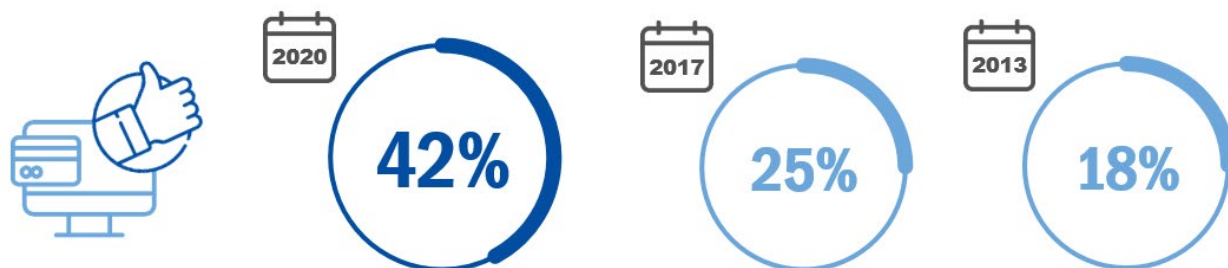
Laillisista lähteistä peräisin olevasta verkkosisällöstä maksamisesta on tullut yhä yleisempää.

Laillisten lähteiden käytön suosiminen digitaalisen sisällön saamiseksi näkyy huomattavana kasvuna niiden osuudessa, jotka ovat tosiasiallisesti maksaneet voidakseen käyttää laillisista verkkolähteistä saatua digitaalista sisältöä. Eurooppalaisista yli neljä kymmenestä (42 prosenttia) on maksanut voidakseen käyttää, ladata tai suoratoistaa tekijäoikeussuojattua sisältöä laillisesta palvelusta internetissä, mikä osoittaa erittäin huomattavaa (+17 prosenttiyksikköä) kasvua vuodesta 2017. Kyseinen luku on yli kaksinkertaistunut (+24 prosenttiyksikköä) vuoteen 2013 verrattuna. Nämä tulokset ovat yhdenmukaisia sellaisten muiden viimeaikaisten tutkimusten kanssa, joissa havaittiin samankaltaista kasvua verkkopohjaisten tilauspalvelujen käytössä, ja covid-19-pandemia näyttää vain vahvistaneen tätä kehitystä ⁽⁵⁾.

⁽⁴⁾ Lähde: Q7: Ilmoita seuraavien väittämien osalta, jotka koskevat laillisen tarjonnan sisällön saatavuutta (esim. musiikki ja elokuvat) internetissä, oletko täysin samaa mieltä, lähes samaa mieltä, lähes eri mieltä tai täysin eri mieltä. (Haastatteluja yhteensä: n= 25 636). KEHITYSSUUNTAKYSYMYS.

⁽⁵⁾ Ks. esimerkiksi: <https://www.digitaltveurope.com/2020/05/11/coronavirus-accelerates-global-svod-growth/>

Laillisista lähteistä peräisin olevasta verkkosisällöstä maksaminen ⁽⁶⁾

Pääasiallinen vaikutin niille, jotka ilmoittivat, etteivät he olleet käyttäneet digitaalista sisältöä laittomien palvelujen välityksellä, on edullisen sisällön saatavuus laillisista lähteistä.

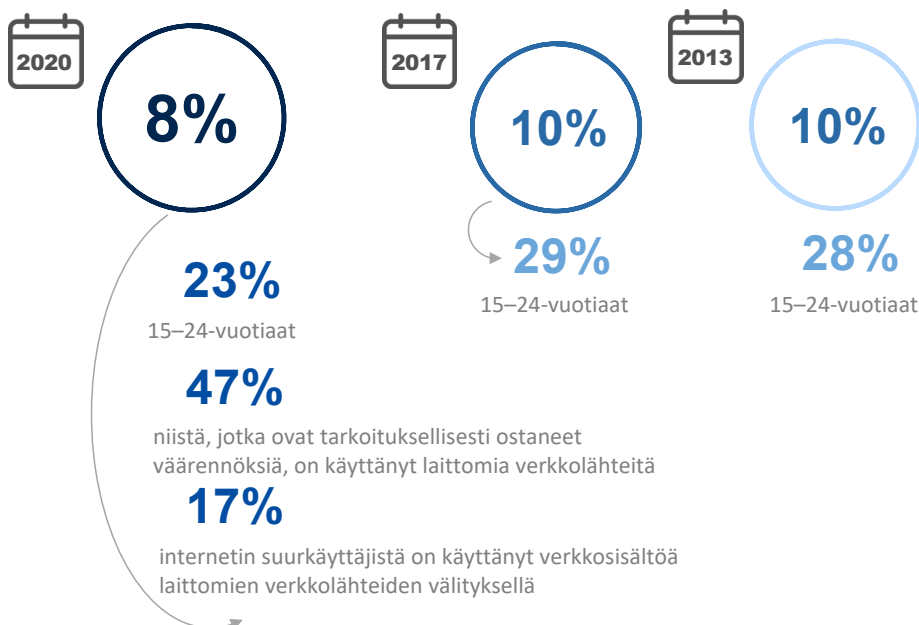
Lähes puolet (48 prosenttia) niistä, jotka eivät ole käyttäneet laittomia lähteitä verkkosisällön saamiseksi, ei ole tehnyt niin, koska laillisista lähteistä oli saatavilla edullista sisältöä. Yhtä suurena syynä (48 prosenttia) tälle on, että he ymmärtävät muusikoille, kirjoittajille, taiteilijoille ja luovan työn tekijöille teollis- ja tekijänoikeuden rikkomisesta aiheutuvan haitan.

Laillisten lähteiden käytön kasvu verkkosisällön saamiseksi ei ole johtanut laittomien lähteiden käytön merkittävään vähentymiseen, mutta niiden ihmisten osuus, jotka myöntävät käyttävänsä laittomia verkkolähteitä digitaalisen sisällön saamiseksi, on hieman vähentynyt Euroopassa.

Tutkimukseen osallistuneista eurooppalaisista noin yksi kymmenestä (8 prosenttia) myönsi käyttäneensä oikeuksia loukkaavaa verkkosisältöä tarkoituksellisesti 12 viime kuukauden aikana. Tämä on vain hieman alle vuosina 2017 ja 2013 ilmoitettujen osuuksien (-2 prosenttiyksikköä). Laittomien lähteiden käytön myöntäneiden osuus on kasvussa nuorten ikäryhmien ja internetin suurkäyttäjien keskuudessa. Kiinnostavaa on kuitenkin se, että laitonta verkkosisältöä tarkoituksellisesti käyttäneet ovat myös todennäköisesti ostaneet verkkosisältöä. Tämä viittaa siihen, että eurooppalaiset vaihtelevat sekä laillisten että laittomien lähteiden välillä voidakseen käyttää tarvitsemaansa sisältöä. Kuten edellä on todettu, laittomia lähteitä verkkosisällön saamiseksi käyttävien henkilöiden ja väärennöksiä ostavien henkilöiden välillä on selvästi päällekkäisyyttä.

⁽⁶⁾ Lähde: Q4b: Mitä seuraavista olet tehnyt 12 viime kuukauden aikana? - Maksoin voidakseni käyttää, ladata tai suoratoistaa tekijänoikeussuojattua sisältöä laillisesta palvelusta internetissä (esimerkiksi musiikki, video, elokuva tai tv-sarja) (Haastatteluja yhteensä: n= 25 636). KEHITYSSUUNTAUKSYYS.

Sisällön käyttäminen, lataaminen tai suoratoisto tarkoituksellisesti laittomista verkkolähteistä ⁽⁷⁾

Epäselvyyden kokemus siitä, mikä on laillinen tai laitton lähde, on pysynyt tasaisena, mutta yritykset sen selvittämiseksi, ovatko lähteet laittomia vai eivät, ovat kasvussa.

Epäselvyys siitä, mikä katsotaan lailliseksi tai laittomaksi lähteeksi, lisääntyi vuosien 2013 ja 2017 välillä, mutta tämä kehityssuunta on pysähtynyt. Tämänhetkinen kehityssuunta osoittaa, että tasaiselle osuudelle vastaajista (23 prosenttia verrattuna 24 prosenttiin vuonna 2017) on epäselvää, mikä katsotaan lailliseksi tai laittomaksi tarjonnaksi.

Todiste tästä kehityssuunnasta viittaa laillisten verkkolähteiden käytön kasvuun ja kyseisten laillisten lähteiden suosimiseen. Tätä tukee myös niiden henkilöiden osuuden kasvu, joilla on tapana selvittää, onko verkkosisältö peräisin laillisesta lähteestä vai ei. Osuus on kasvanut 14 prosentista vuonna 2017 20 prosenttiin vuonna 2020.

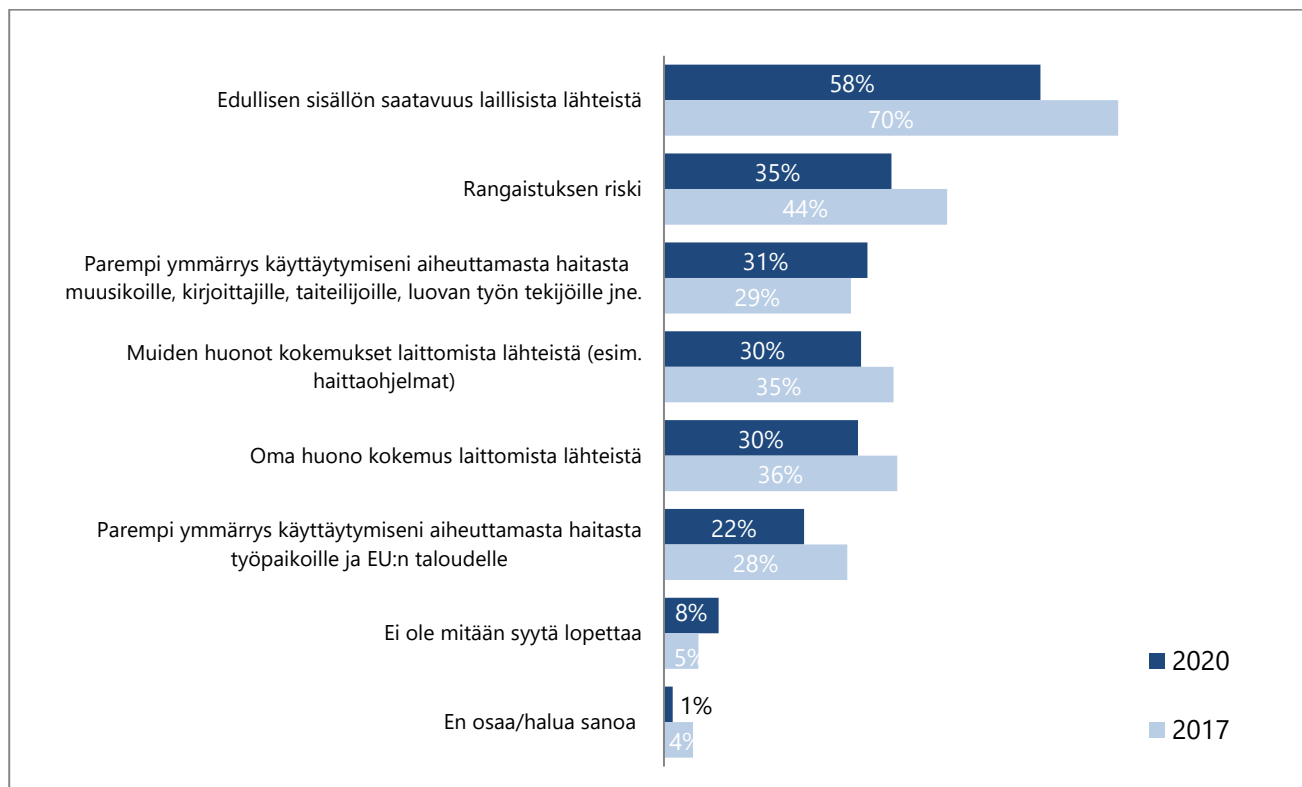
Oikeuksia loukkaavan verkkosisällön käyttöön verrattuna tekijänoikeussuojatun sisällön lataaminen internetistä (kuten musiikki, video, elokuva tai tv-sarja) sen jakamiseksi muiden internetin käyttäjien kanssa on vähäisempää: tutkimukseen osallistuneista vain 7 prosenttia myönsi tehneensä niin 12 viime kuukauden aikana. Vielä harvempi (3 prosenttia) myönsi käyttäneensä kiellettyjä suoratoistolaitteita, kuten esiasennetuilla sovelluksilla varustettuja multimediasovittimia, oikeuksia loukkaavan sisällön käyttämiseksi. Tällaisia laittomia toimia ei voida kuitenkaan pitää merkityksellisinä, koska nuoret ovat taipuvaisempia osallistumaan tällaiseen toimintaan. Ikäryhmään 15–24-vuotiaat kuuluvista 15 prosenttia oli ladannut tekijänoikeussuojattua sisältöä ja 7 prosenttia käyttänyt kiellettyjä suoratoistolaitteita.

Edullisen sisällön saatavuus on yhä tärkein tekijä, joka edistäisi laittomien lähteiden käytön lopettamista niillä, jotka niitä tällä hetkellä käyttävät, vaikkakin sen merkitys on vähentynyt huomattavasti. Perustelut siitä, että sisältö on tarkoitettu vain henkilökohtaiseen käyttöön, ovat myös vähentyneet huomattavasti.

⁽⁷⁾ Lähde: Q4b: Mitä seuraavista olet tehnyt 12 viime kuukauden aikana? – Käytin, latsin tai suoratoistin sisältöä tarkoituksellisesti laittomista verkkolähteistä (Haastatteluja yhteensä: n= 25 636). KEHITYSSUUNTAUKSYMYS.

Edullisen sisällön saatavuus laillisista lähteistä on yleisin mainittu syy oikeuksia loukkaavan verkkosisällön käytön lopettamiseksi. Sitä seuraavat rangaistuksen riski ja parempi ymmärrys luovan työn tekijöille aiheutuvasta haitasta. Vuodesta 2017 lähtien niiden osuus, jotka ilmoittavat, että edullisen verkkosisällön saatavuus laillisista lähteistä saisi heidät lopettamaan oikeuksia loukkaavan sisällön käytön, on vähentynyt huomattavasti (-12 prosenttiyksikköä).

Mikä saisi ihmiset lopettamaan oikeuksia loukkaavan verkkosisällön käytön? ⁽⁸⁾

⁽⁸⁾ Lähde: Q9a: Ilmoitit, että olet käyttänyt laittomia lähteitä (verkkosivustoja) tarkoituksellisesti verkkosisällön saamiseksi 12 viime kuukauden aikana. Mitkä tekijät saivat sinut lopettamaan laittomien lähteiden käytön? (Haastatteluja yhteensä: n= 2 434). KEHITYSSUUNTAKYSYMYKSIÄ.

EUROOPAN KANSALAISET JA HENKINEN OMAISUUS: KÄSITYS, TUNTEMUS JA KÄYTTÄYTYMINEN – 2020

TIIVISTELMÄ

MARRASKUU 2020